

Welkom en speech door Anton Pijpers

Beste studenten, collega's en vrienden van de UU, hier in de Domkerk en online.

Hartelijk welkom, ook namens mijn collega's Margot van der Starre, Henk Kummeling en onze nieuwe Studentassessor, Chiara Stam. Heel fijn om samen te zijn bij de start van academisch jaar 2023-2024.

De afgelopen weken hebben duizenden nieuwe studenten van het MBO, HBO en de universiteit kennis gemaakt met de stad Utrecht, tijdens de Utrechtse Introductie Tijd oftewel de UIT.

Het UIT-bestuur heeft er een prachtige week van gemaakt. Namens ons College van Bestuur wil ik de organisatie bedanken en de nieuwe lichten studenten heel hartelijk welkom heten.

Wat ik altijd mooi vind om te zien bij de nieuwe generatie studenten is hoe ze met een open blik en open houding de wereld tegemoet treden. Het is een bepaald soort gretigheid. Ze staan in de startblokken om nieuwe dingen te leren en ontdekken.

Ik wil iedereen aanmoedigen om diezelfde nieuwsgierige, open houding vast te houden. Of om weer te proberen de figuurlijke deuren open te zetten, als ze door omstandigheden wat gesloten zijn geraakt. Want een open houding brengt ons veel.

Het is belangrijk om nieuwsgierig te blijven, en betrokken. Dat maakt betekenisvolle dialoog en interactie mogelijk. En dat is precies wat we nodig hebben om de grote thema's en de uitdagingen van deze tijd te adresseren. In de wetenschap en in de samenleving.

Een van die grote uitdagingen is het klimaat. Dat hebben we ook de afgelopen zomer weer gemerkt met diverse voorbeelden van extreem weer over de hele wereld.

Als universiteit zoeken we continu naar manieren om onze positieve impact op het klimaat te vergroten, via ons onderzoek, onderwijs, en in onze bedrijfsvoering. We hebben het afgelopen jaar dan ook veel energie gestoken in gesprekken over bijvoorbeeld de samenwerking met de fossiele industrie.

Dankzij de input van vele medewerkers en studenten koersen we nu af op een 'nee, tenzij' lijn: de Universiteit Utrecht zal alleen nog onderzoekssamenwerkingen aangaan met fossiele bedrijven en organisaties als die zich intensief en aantoonbaar inzetten voor versnelling van de energietransitie, in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs.

De komende maanden werken we deze lijn verder uit, om duidelijke richtlijnen te bieden voor onderzoek, onderwijs en de activiteiten van studieverenigingen. Uiteraard doen we ook dat weer in samenspraak met medewerkers en studenten. Die democratische aanpak is voor ons cruciaal.

Zoals ik al zei: grote uitdagingen aanpakken is ons doel als Universiteit Utrecht. We werken aan een betere wereld. We verbinden denkers en doeners, want zo ontstaan nieuwe inzichten. Public engagementactiviteiten leveren een belangrijke bijdrage aan dat doel.

Wat is dat nou eigenlijk, public engagement? Het komt wat mij betreft neer op het creëren van betrokkenheid van een breed en divers publiek bij wetenschap. Dat kan op verschillende manieren; via 'citizen science' oftewel burgerwetenschap, via ondernemerschap, of het geven van media-interviews of beleidsadvies.

Maar bijvoorbeeld ook via het principe van community engaged learning, een methode die klassiek universitair onderwijs versterkt door rechtstreekse dialoog met de samenleving. Samen leren en samen reflecteren staat hierbij voorop.

De filmploeg van Orange Films heeft een aantal reacties opgehaald over public engagement en hoe mensen dat zien. Laten we daar even samen naar kijken.

{instart video 1}

Public engagement leidt tot meer begrip, nieuwe perspectieven, en betere beslissingen. Onze keynote spreker Madelijn Strick gaat daar straks nog veel meer over vertellen.

Maar eerst wil ik nog de brug maken van het belang van een open houding, naar het belang van Open Science. Naast public engagement is Erkennen en Waarderen een van de andere thema's waar we op focussen in onze transitie naar Open Science.

Erkennen en Waarderen gaat over hoe we op de universiteit met elkaar werken. Op je plek zijn op je werk. Het gevoel hebben dat je iets bijdraagt. Dat je inspanningen worden gezien. We weten allemaal hoe belangrijk dat is.

Aan de Universiteit Utrecht erkennen en waarderen we ieders inzet en bijdrage. Ons uiteindelijke doel is om samen maatschappelijke impact te maken – een van de kerntaken van de universiteit. Dat lukt het best met z'n allen.

Onze visie op erkennen en waarderen ontwikkelt zich continu. En we realiseren ons steeds meer dat dit niet alleen moet gaan over wetenschappers, maar ook over andere collega's binnen de universiteit, het zogenaamde 'ondersteunend en beheerspersoneel', wat we intern OBP noemen.

Het besef is ontstaan dat we – als we ons doel van gezamenlijk impact maken, willen bereiken – we een meer gelijkwaardige verhouding tussen wetenschappers en OBP nodig hebben. En dat we dus niet langer deze tweedeling moeten en willen maken. Want beiden zijn heel belangrijk.

Bij de Universiteit Utrecht zullen we daarom vanaf nu spreken van **universiteitspersoneel**. En hoe gaan we elkaar dan noemen vanaf nu? Nou, gewoon: collega's.

Dit doet meer recht aan de diversiteit van ons werk en de uitkomsten daarvan. In de praktijk zul je merken dat er vaker zal worden uitgegaan van de rol of expertise die je in een bepaalde context inbrengt, en niet van je formele functie.

Met deze inclusievere variant krijgt onze visie op Erkennen en Waarderen een rijkere invulling, en daarmee meer betekenis voor iedereen in onze organisatie.

In Erkennen en Waarderen is de rol van teams belangrijk. Daarom willen we vanaf dit jaar, elk jaar een interdisciplinair team uit te lichten, waar teamwork van verschillende expertises tot impactvolle resultaten heeft geleid. En dit jaar hebben we natuurlijk alle aanleiding om daarvoor...

{spannende stilte}

... Het team van het universiteitsmuseum in het zonnetje te zetten. Na een grote verbouwing opent ons universiteitsmuseum op 6 september weer de deuren voor het publiek. Een divers en creatief team heeft daarvoor enorme inspanningen geleverd. En met een prachtig resultaat. Veel dank aan de projectleiders en - medewerkers, conservatoren, educatoren, receptionisten, de tuinman met vele vrijwilligers, de mensen

van faciliteiten, van beheer en behoud en van communicatie en marketing. Ook veel mensen van andere afdelingen hebben meegebouwd, bijvoorbeeld collega's van Vastgoed & Campus en het Facilitair Service Bedrijf.

Voor deze bijzondere samenwerking vraag ik graag een groot applaus. {APPLAUS}

We zijn trots dat we weer open gaan, en trots op de mensen die dat mogelijk hebben gemaakt. Later deze middag zullen jullie nog veel meer horen over het vernieuwde Universiteitsmuseum.

Vooruitkijkend naar het nieuwe collegejaar wil ik ook nog kort iets zeggen over onze universitaire sector in de brede maatschappelijk omgeving, mede gezien de veranderende politieke context waarin we komen: er zijn tenslotte verkiezingen opkomst en daarmee uiteindelijk een nieuw kabinet en regeerakkoord.

Onze boodschap als Universiteiten van Nederland (UNL) aan een nieuw kabinet:

Wij staan voor:

- hoogwaardig en toegankelijk onderwijs;
- baanbrekend onderzoek van wereldklasse en
- impact op de maatschappij.

Als universiteiten blijven wij ons daarbij onverminderd inspannen op het gebied van erkennen en waarderen, meer vaste contracten, sociale veiligheid, studentenwelzijn, duurzaamheid, kennisveiligheid en het versterken van de academische vrijheid en wetenschappelijke integriteit en transparantie.

En om de waarde van wetenschap vanuit onze rol als universiteit te kunnen blijven invullen zullen we het "Talent voor morgen" opleiden met academisch onderwijs, dat sterk verweven is met wetenschappelijk onderzoek.

Daarbij vragen wij van de overheid: autonomie en een stabiele bekostiging passend bij de verschillende vormen van differentiatie en profilering en gezamenlijke regie.

En dat laatste is spannend.... en vraagt dan ook iets van ons als universiteiten gezamenlijk (en de huidige minister vraagt daar ook om): zelfregie met onderling bindende afspraken binnen de maatschappelijke kaders van de overheid i.h.b. het Ministerie van OCW.

Dus, als we als universiteiten serieus een aantal grote strategische vragen en uitdagingen, zoals groei of krimp van de universiteiten in relatie tot internationalisering, regionalisering en profilering, maar ook de kennisagenda (en daarbij behorende sectorplannen), toegankelijkheid en opleidingsaanbod, zelf als universiteiten aan willen pakken, zullen we zelfregie moeten organiseren in combinatie met een lange termijnvisie en daarbij behorende strategie. En waarin we met elkaar de juiste balans vinden en verantwoordelijkheid nemen voor de sector. En ja, ik realiseer me heel goed dat dat van alle partijen vraagt om onderling vertrouwen en dat dat ook soms gaat boven het eigenbelang. Een heel uitdagend proces, maar het brede besef is er, dat samen meer oplevert dan ieder voor zich.

De Universiteit Utrecht probeert mede vorm te geven aan genoemde zelfregie en zal hierin dan ook op gepaste wijze haar verantwoordelijkheid nemen.

En dan wil ik nu het woord geven aan onze keynote spreker van vanmiddag. Dat is Madelijn Strick, universitair hoofddocent Sociale Psychologie. Madelijn is gespecialiseerd in sociale beïnvloeding, communicatie en gedragsverandering.

Ze is zowel wetenschappelijk onderzoeker als ervaringsdeskundige op het gebied van public engagement. Dus zij is de perfecte persoon om ons meer te vertellen over hoe je dit nu echt *goed* kan doen.

Graag jullie aandacht voor Madelijn Strick.